

PARTIDUL TE VREA „MUNCITOR DE ÎNALTĂ CALIFICARE“!

În 1989, indicațiile prețioase ale „Tovarășului” în privința învățământului superior „băteu” spre diminuarea predării științelor umaniste FOTO: Arhiva Facultății de Drept

Inspectoratele școlare aveau pe „rol” ultimele decizii ale Partidului în legătură cu cifra de școlarizare pe anul 1989/1990. Conform hotărârilor emise de Comitetul Politic Executiv al CC al PCR de la 5 martie, învățământul umanist era redus la minimum, spre desființare. Anunțul s-a făcut în mod oficial, prin publicarea comunicatului ședinței CPEx în Scînteia. Formularea textului te lasă să înțelegi că eliminarea educației umaniste era o mare realizare:

„Prin măsurile aprobate de Comitetul Politic Executiv se prevede ca în noul an de învățământ 94% din elevii clasei a IX-a să fie pregătiți în licee cu profil industrial, agroindustrial, silvic și economic, iar 6% în licee cu profil sanitar și neindustrial. S-a hotărât, de asemenea, ca absolvenții a 10 clase care vor fi incluși în învățământul profesional – a cărui durată va fi majorată – să urmeze, în același timp, și învățământul liceal seral. S-a hotărât sporirea numărului de locuri în învățământul seral, liceal și profesional, pentru o mai bună cuprindere a absolvenților a 10 clase din anii precedenți, încadrați în producție. În anul universitar 1989-1990 este prevăzută o creștere, față de anul precedent, cu circa 2.000 a numărului de locuri la învățământul de zi și seral, îndeosebi la învățământul tehnic și economic.

Comitetul Politic Executiv a aprobat, totodată, propunerile privind numărul de burse ce vor fi acordate elevilor și studenților în anul de învățământ 1989-1990, apreciind că ele asigură condiții bune de viață și învățatură tinerii generații.”

Despre cum argumentau liderii PCR frecarea la învățământul industrial de mase aflăm din stenograma ședinței CPEx de la 5 mai 1989:

„Propunerile privind planul de școlarizare și numărul de burse pentru anul școlar (universitar) 1988-1990 la toate gradele de învățământ.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Ați văzut propunerile?

„Sigur, în ce privește învățământul până la 10 ani este fluctuant, în raport de numărul de copii. În material se propune ca, începând de anul viitor, în licee să cuprindem 90% în clasa XI-a, cursuri de zi, iar toți care intră în școlile de meserii să urmeze paralel și liceul la seral, cu un an în plus, așa cum este stabilit, adică să se organizeze ca din primul an al școlii profesionale să facă și liceul.

Va trebui să ne uităm la programele școlilor de meserii, să îmbunătățim, în general, programele acestor școli.

În ce privește învățământul superior, s-a majorat ceva numărul.

Aș vrea să atrag atenția că în ce privește domeniul minier și petrolier, în propuneri se prevedea de mine și petrol, iar după aceea miner mecanic, dar majoritatea erau mineri. Am trecut totul la miner mecanic, pentru că în toate școlile cu profil minier trebuie să învețe să știe să mănuiască și utilajele mecanice, pentru că, dacă știe să mănuiască

utilajele, știe să dea și cu dalta, dar dacă nu va ști să mănuiască utilajele nu vom avea niciodată miner cu pregătire corespunzătoare.

Propun să vedem programul și sistemul de școlarizare, să vedem totul, să nu schimbăm numai denumirea. De aceea, vă rog să prezentați programul ca realitate ce care urmează acest profil să capete pregătirea corespunzătoare.

De altfel, programele programelor trebuie revăzute și în alte domenii. Să îmbunătățim programele de pregătire tehnică și profesională, atât în licee, cât și în învățământul superior. Trebuie să ne gândim să aducem unele îmbunătățiri mai generale și în ce privește partea științifică și cultural-educativă generală. Să revedem, să aducem îmbunătățiri și în domeniul științelor sociale. Sigur, nu știu în ce măsură se asigură în licee o anumită pregătire economică.

(Continuare în pag. a II-a)

utilajele, știe să dea și cu dalta, dar dacă nu va ști să mănuiască utilajele nu vom avea niciodată miner cu pregătire corespunzătoare.

Propun să vedem programul și sistemul de școlarizare, să vedem totul, să nu schimbăm numai denumirea. De aceea, vă rog să prezentați programul ca realitate ce care urmează acest profil să capete pregătirea corespunzătoare.

De altfel, programele programelor trebuie revăzute și în alte domenii. Să îmbunătățim programele de pregătire tehnică și profesională, atât în licee, cât și în învățământul superior. Trebuie să ne gândim să aducem unele îmbunătățiri mai generale și în ce privește partea științifică și cultural-educativă generală. Să revedem, să aducem îmbunătățiri și în domeniul științelor sociale. Sigur, nu știu în ce măsură se asigură în licee o anumită pregătire economică.

(Continuare în pag. a II-a)

Autocenzura, mai a dracului decât cenzura

Desființarea cenzurii în România cu trei zile înaintea cutremurului din martie '77 părea să aibă semnificația unui semn de oarecare liberalizare – dezgheț – dezmoșnire, cum vreți să-i ziceți. Ceaușescu procedase șmechereste: „Ce nevoie avem de cenzură, suntem toți comuniști...”. Până atunci ziarele erau citite de un cenzor de la Direcția presei, funcționar care răspundea politic de conținutul ziarului și-i aplica ștampila BUN DE TIPAR. Citea, semna, răspundea. Lui i se spargeau în cap eventualele reproșuri. Uneori, rar, se și putea discuta cu cenzorul, mai tăiau tu, mai renunța el, dar satisfacțiile erau minime. În edituri se proceda la fel. Fără ștampila cenzurii nu se tipărea nimic în România.

1 martie 1977. Țara a trecut de la cenzură la autocenzură, așa cum se schimbă ora de vară peste noapte.

Dădeam cesurile înainte. Trecerea era destul de confuză, nimeni nu prea știa ce înseamnă, iar scriitorul Eugen Barbu se arăta prudent: „Nu vă bucurați prea tare, s-ar putea ca autocenzura să fie mai a dracului decât cenzura”. Așa a fost. Partidul miza totul pe frica ta.

„Desființând” cenzura, Ceaușescu își făcea o imagine de conducător democrat. De fapt, institua un control de partid direct. În comunism, spaima te făcea mai catolic decât cenzorul. Suflai și-n iaurt. Așa zisa autocenzură era aprobată de activiștii Secției de presă a CC. Într-o măsură rezonabilă, puteai discuta destul de liber cu ei pe marginea textelor. În particular spuneau una, în funcție alta. Dacă ar fi scris ceea ce gândeau, se respingeau singuri. Altfel nu-i puteai individualiza. N-aveau chip. Erau o instituție: Secția de presă a CC.

Funcția îi obliga să aibă o atitudine justă, intra în fișa postului. De pildă, un astfel de personaj îl muștra într-o zi pe fostul meu coleg Nicolae Cristache, pe atunci secretar general de redacție la Flacăra, cu superioritatea unei boierei de partid:

– De ce vă amestecați, mă, în toate mizeriile (era vorba de anchetele revistei)? Din tot ce se întâmplă în țara asta nu vedeți decât porcăriile? Sunt astea un fenomen? Sunt tipice pentru schimbări? Măi, Cristache, sunt epoci, mă, se înalță titorii, uite canalul, metroul, Dâmbovița, Casa Poporului, măi, Cristache, sunt niște oameni minunați acolo, scrieți, mă, de ei... Cristache: Păi, e plină revista de ei? Nu despre ei scriem? Majoritatea paginilor... Anchetele sunt pe o pagină...

(Continuare în pag. a II-a)

DIN ARHIVA CC AL PCR

Ceaușescu și „drepturile omului”

La 19 mai 1989, în ședința Biroului Permanent al Comitetului Politic Executiv al CC al PCR, s-a discutat problema drepturilor omului. În stenograma discuțiilor, nici o vorbă despre reproșurile presei internaționale în legătură cu un subiect, considerat sensibil în România. În schimb, aflăm ce gândea Nicolae Ceaușescu despre respectarea drepturilor omului în Statele Unite.

Ședința a fost prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului Comunist Român. La ședință au participat tovarășii Constantin Dăscălescu, Elena Ceaușescu, Manea Mănescu, Gheorghe Rădulescu, Emil Bobu, Gheorghe Oprea.

Au fost invitați tovarășii Ion Stoian și Duma Aurel. La ordinea de zi a fost un singur punct:

– Participarea RS România la reuniunea Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa privind problematica drepturilor omului.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Vreau să atrag atenția asupra faptului că trebuie să luăm o poziție foarte activă. Trebuie să mergem bine documentați și pe primul plan să fie problemele de bază: șomajul, sărăcia, locuințele, învățământul. Ați văzut că, în SUA, Mc Namara a spus că să se reducă cu 50% cheltuielile militare și să se rezolve problema șomajului și analfabetismului, inclusiv sărăcia.

Tov. Manea Mănescu: În SUA sunt 20 milioane analfabeți.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Să vedem toate datele oficiale care există și cu acestea să argumentăm, nu cum se leagă ei de faptul că nu am dat pașaport la timp unui nenorocit care vrea să plece din țară.

Tov. Elena Ceaușescu: Dar nu aceasta este problema.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Dar acestea le discutăm ei. Discută prostii! Spun că unii încalcă drepturile omului.

Tov. Duma Aurel: Eludând problemele de bază.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Am spus mai înainte care sunt problemele de bază, iar noi de acestea trebuie să ne ocupăm și să dăm date oficiale, inclusiv din Franța.

Tov. Duma Aurel: Avem un dosar cu date oficiale din multe țări.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Trebuie să ne concentrăm pe aceste probleme pentru că, în ultimul timp, și organismele internaționale se concentrează tot asupra acestor probleme, adică problema șomajului, a locuințelor, a problemelor tineretului.

Tov. Elena Ceaușescu: Adică locuri de muncă, învățământul.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Sigur că există și criminalitate, dar acesta este un rezultat al șomajului, că tinerii care nu au de lucru ce să facă? Pe urmă este și problema drogurilor. Este un rezultat al faptului că, din punct de vedere social, țările capitaliste nu se ocupă de aceste probleme de bază.

Deci noi trebuie să luăm o poziție activă în problema drepturilor omului și să prezentăm cum soluționăm, cum ne ocupăm noi de soluționarea acestor probleme.

Să procedăm în felul acesta. Sunteți de acord? (Toți tovarășii sunt de acord)

Aceasta a fost singura problemă la ordinea de zi. Ridicăm ședința.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Cămarilor, dos. nr. 33/1989

JURNALE PERSONALE

19 MAI

M-a sunat ieri Mircea, fratele meu. Știam de la Mircea Danelluc că Peter Scarlat l-a căutat, spunându-i că ar fi posibil să capăt o bursă în SUA. Mircea, fratele meu, imi confirmă asta: Peter a fost extrem de amabil și urmează să primesc o scrisoare de la el, cu detalii (sper s-o primesc). Deci se pune pe roate o chestiune care ar putea fi foarte benefică (sic!) pentru mine. Să dea Dumnezeu să iasă!

Pe de altă parte, întotdeauna se ivește ceva, am de făcut un film sau altceva care să mă rețină: cum se întâmplă și acum, când am intrat în producție cu scenariul lui Everac. Să sperăm că lucrurile se pot aranja. Să dea Dumnezeu!

Alexandru Tatos, Pagini de jurnal. Ediție alcătuită de Liana Molnar-Tatos, București, Editura Albatros, 1994, p. 533-534

La Mireș, pentru prima inspecție. Drum apoi la Șomcuța, cu profesorul Bărlău, geograf, foarte simpatic, mă ajută să caut în cimitirul orașului piatra funerară a străbunicii lui, dar nu găsim nimic. Nici la Primărie, unde speram să dau (în arhivă) peste unele date. Peisajul, în schimb, imi amintește o sumedenie de mărunțisuri legate de bunici. De bunica, întâi, cum a venit odată, primăvara, când eram bolnav la pat, cu un buchet de ghiocei de dimensiuni neobișnuite, așa cum n-am mai văzut de atunci și imi închipuim că amintirea doar îi hiperboliza. Dar nu, găseam aici o specie locală de ghiocei, li se zice „luște”, aidoma cu cei din depărtata amintire. Văd și multe narcise, aici le zice „cocorâte”, așa mi le aminteam și eu din copilăria de la Satu-Mare. Locurile și ele aduc valuri de amintiri (ecouri) despre bunici: Finteuș, Pribilești, Fersig, probabil sate unde bunicii a dăscălit. Păduri de stejar. Poate de aici și numele unui sat: Stejera. Hideaga, alt loc auzit în copilărie, în casă. – Seara, vizită la Horia Ursu.

Lungi discuții literare. Apoi, la doamna B., psihiatra, soția pictorului. Ne povestește despre studentul care s-a sinucis la disecții, în fața colegilor, injectându-i formol în carotidă. Despre Iadara, Tulgheș – sate sacrificate? Sperația, mereu jegaosa speranță: n-o fi chiar așa... va fi cumva... se va schimba. Doar în zona asta s-a născut expresia „că niciodată n-o fo” să nu hie cumval”. – Patefonul vechi, cu discuri „Columbia”, „His Master’s Voice” – ascultate în copilărie, la VII. Vocea lui Zavaidoc, „Să nu te superi că te-njur”, „Parlez-vous français?”, „Yvonne”, „One step”, fox-troturi din anii ‘30 – toate imi aduc în auz seriile din casa unchiului Felix sau de la VII, în vacanțe, adunări pe verandă, în lumina misterioasă a unei imense lămpi de petrol. O lampă de mașină, așa cum imi dorisem, cum B. spune că se mai găsește la Timișoara – probabil din casele svabilor plecați în Germania, și mă chema să vin să-mi cumpăr una.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

19 mai (vineri)
Soarele a răsărit la 5:43, a apus la 20:41
Luna a răsărit la 20:57, a apus la 4:56
Sărbătoare creștină: Sf. Ier. Mc. Patricie al Prusei și cei împreună cu dânsul; Sf. Ier. Dunstan de Canterbury

S-a întâmplat la 19 mai 1989

● Președintele Republicii Niger, generalul Ali Seibou, a fost ales în funcția de președinte al Consiliului Suprem de Orientare Națională (CSON), noul organ suprem de conducere a statului, creat la Niamey. CSON înlocuia Consiliul Militar Suprem și era compus din 67 de membri, atât militari, cât și civili. Aceștia au fost aleși de un colegiu de electori, alcătuit din 750 de persoane. Se menționa că acel Consiliu Suprem de Orientare Națională a Societății pentru Dezvoltare era totodată organul de conducere al Partidului Mișcarea Națională a Societății pentru dezvoltare, al cărui congres de constituire se desfășura în acea perioadă în capitala țării.

● La Cairo a avut loc o reuniune a Comitetului Executiv al Conferinței capitalelor lumii. Au fost examinate probleme privind dezvoltarea urbană și pregătirea cadrelor în domeniu. Participanții au hotărât că al II-lea Congres general al Organizației să se desfășoare la Dakar, cu începere de la 11 iunie 1990, sub deviza „Planificarea și administrarea marilor orașe”, informa agenția MENA.

● În Uniunea Sovietică a fost lansat satelitul artificial „Cosmos 2020”, având la bord aparatură științifică destinată continuării cercetării spațiului cosmic. Satelitul dispunea, de asemenea, de un sistem radio pentru măsurarea exactă a parametrilor orbitei.

Roxana VINTILĂ

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Povestea filmărilor pentru „De ce are vulpea coadă?”

„De ce are vulpea coadă” a fost unul dintre filmele cu cel mai mic buget posibil – cred că în jur de 2,5 milioane de lei (un film normal costa 3-4 milioane de lei, iar dacă devizul depășea 5 milioane de lei, atunci trebuiau referate și aprobări speciale; în general, era vorba despre filme de epocă; aceste sume erau valabile spre sfârșitul deceniului ‘80; cu ani în urmă, erau mai generoase). Înainte de a începe filmările, se

făcea așa-numita „prospecție”, pentru a stabili cu scenograful, regizorul și operatorul, locurile de filmare și alte detalii. Zona aleasă – Buzău, mai exact Nehoiu – era mirifică, n-a putut fi colectivizată datorită reliefului – multe dealuri, ape, parcele mici, deci nu ne ridică probleme și, mai ales, întrebări ulterioare, de tipul „dar de ce nu se vede cum muncește bunicii la Colectivă?”, etc. În două cuvinte, scenariul

imaginat de Ion Băieșu și completat de C. Diaconu era o nevinovată și fermecătoare poveste despre un puști crescut la București, de niște părinți extrem de grijulii, și care, în concediul făcut „la țară”, la bunici, descoperă natura, dar mai ales animalele, care chiar îi vorbesc, inclusiv hoata de vulpe, care scapă nepedepsită, deși a furat găinile.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

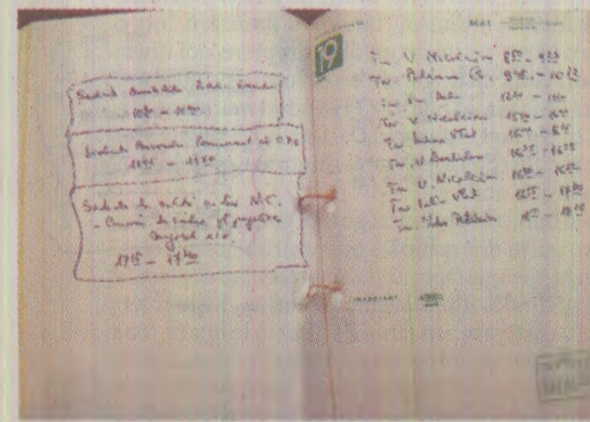
Vineri, 19 mai 1989, Ion Neacșu, șeful de cabinet al Elenei Ceaușescu, a înregistrat primul punct din agenda la ora 8:50. Pentru câteva minute, în biroul Tovarășei a intrat Vasile Nicolociu, șeful Protocolului de Stat. După o pauză de 40 de minute de la ieșirea acestuia a primit-o pe Poliana Cristescu. O jumătate de ceas au stat împreună, timp potrivit pentru o cafea în tihnă.

O ședință CPEx cu multe puncte s-a ținut între orele 10:30 și 11:40. Despre documente privind productivitatea muncii și până la „drepturile omului”, în vizionarea lui Ceaușescu au fost emise concluzii care stărnesc azi stupefacții și noi întrebări pentru istorici. După acea lungă ședință, Biroul Permanent al CPEx și-a onorat convocarea în doar cinci minute (orele 11:45-11:50).

După cele două ședințe, mai bine de un ceas, la Cabinetul 2 a fost reținut Emil Bobu (12:10-13:20).

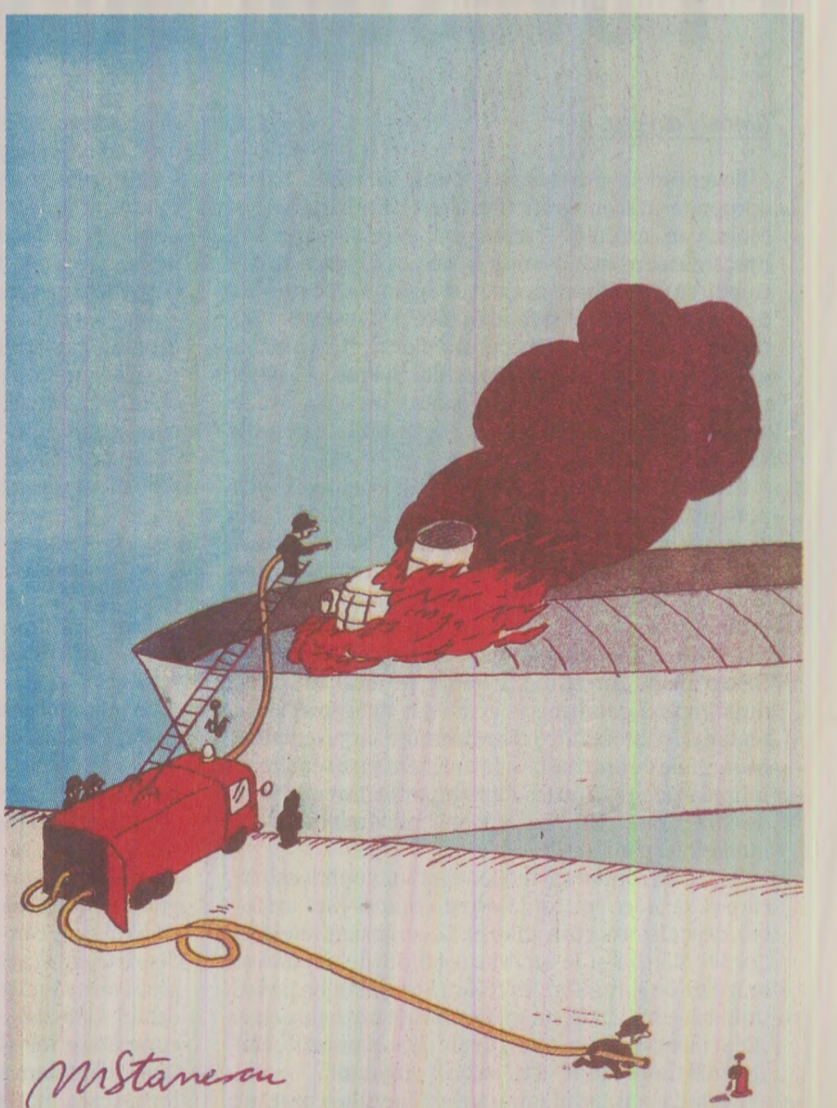
După pauza de masă a fost chemat din nou Nicolociu (de două ori). Nu a lipsit Vasile Bărbulescu din lista obișnuiților „casei”.

O a treia ședință în aceea zi menționată, „la săliți” cu tov. N.C. – Comisia de cadre pentru pregătirea Congresului XIV – 17:15-17:40”. Deosebite pentru acea zi sunt preocupările Elenei Ceaușescu de bunul mers al treburilor serviciilor speciale. Șeful Securității, generalul Iulian Vlad, a fost la Cabinetul 2 de două ori (între orele 16:00-16:35 și 16:55-17:10). Iar cu ministrul de Interne, Tudor Postelnicu, și-a încheiat Tovarășa ziua de lucru la birou (18:00-18:16). Să fi fost discutate și încercările diploma-

tilor de-a lua legătura cu semnatarii „scrisorii celor 6” ce fuseseră mutați în domiciliu obligatoriu cu câteva zile în urmă? Probabil au fost și informările asupra articolelor din presa străină ce semnalau „dispariția” Doinei Cornea de la domiciliul ei din Cluj. Nici ancheta diplomatului Mircea Răceanu, acuzat de spionaj, nu putea fi finalizată fără „indicații” de sus. Mai ales că biografia diplomatului semnală un caz cu totul ieșit din comun. Căci Mircea Răceanu fusese născut în închisoare de-o mamă ilegalistă. Iar tatăl lui natural fusese împușcat într-un lagăr de către nazisti.

Lavinia BETA

România își pregătea apărarea pentru Conferința CSCE de la Paris

Ședința Biroului Permanent al CPEx din 19 mai a avut un singur punct pe ordinea de zi – participarea României la reuniunea Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa de la Paris privind problematica drepturilor omului (30 mai – 23 iunie). Liderii Partidului bănuiau că România va fi luată la rost din cauza încălcării drepturilor omului, așa că și-au pregătit apărarea. Nicolae Ceaușescu le-a impus delegaților de la București să discute exclusiv despre „problemele de bază”: șomajul, sărăcia, locuințele și învățământul.

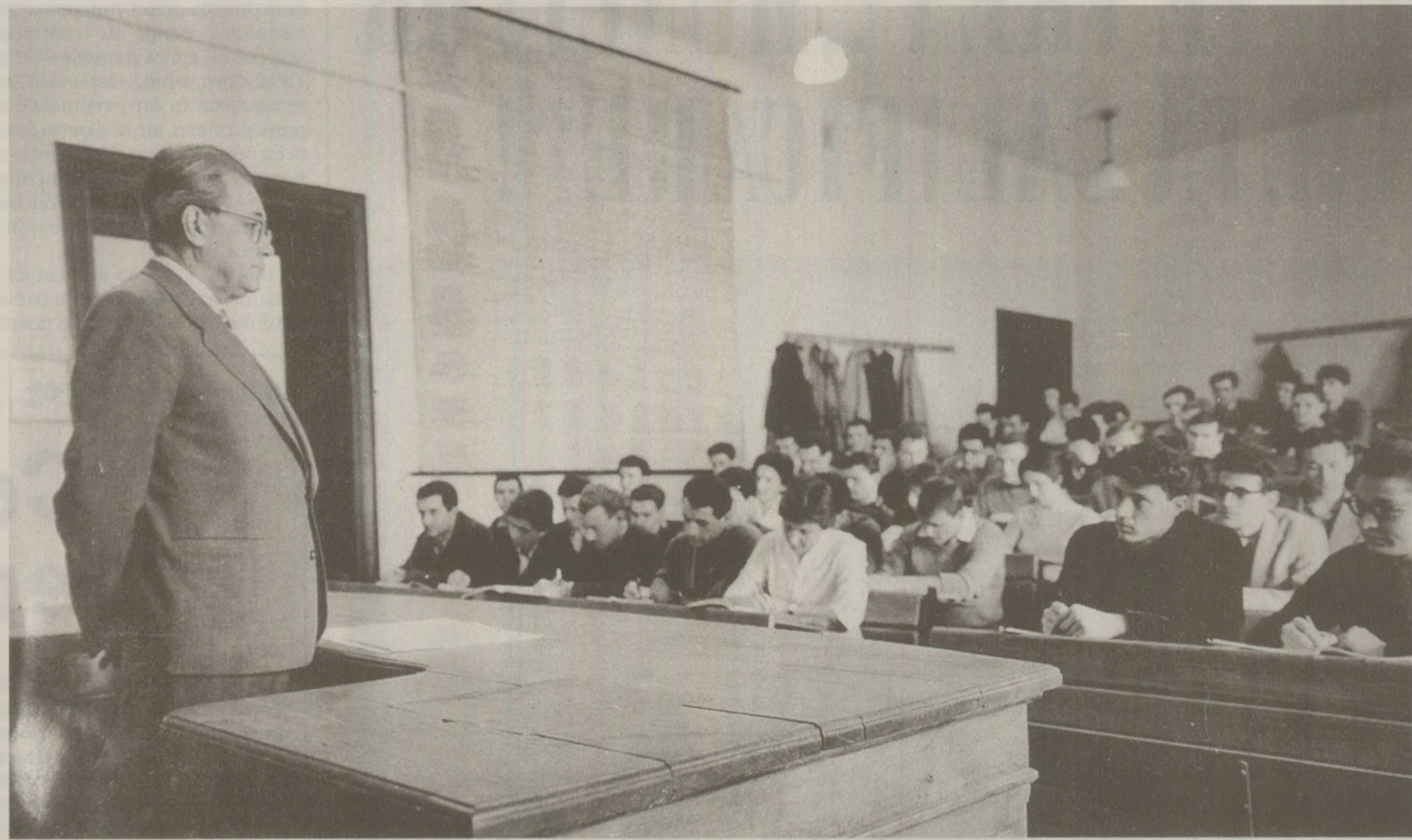
(Continuare în pag. a II-a)

PARTIDUL TE VREA „MUNCITOR DE ÎNALTĂ CALIFICARE”!

(Urmare din pag. 1)

Tov. Ion Teoreanu: Sunt prevăzute discipline, dar trebuie revăzute.
Tov. Nicolae Ceaușescu: Acestea trebuie să pornească de la baza economiei noastre socialiste, de la relațiile de producție în sistemul nostru socialist, de la proprietatea socialistă, adică de la principiile noastre, nu niște lucruri generale.
 Trebuie să punem la punct câteva principii, chiar dacă până începe anul viitor de învățământ vom face numai niște capitole, dar să aducem o serie de îmbunătățiri.
 La fel cu științele sociale și în ce privește cunoștințele generale despre originea omului, vieții, adică în general, nu numai să vorbim despre educația generală socialistă. Învățământul trebuie să aibă rolul hotărâtor în educația copiilor, a tineretului. În mod corespunzător, am discutat, de altfel, să vedem și științele sociale cum le predăm, pentru că la unele am rămas și cu cadre cu concepții vechi, și cu manuale vechi.
 Adică, propunând măsurile acestea, trebuie să ne propunem ca în următoarele luni să acționăm a ne propune să înfăptuim ceea ce am stabilit în noiembrie, ce am stabilit la plenară și ce avem în vedere să discutăm și la Congres. Acest lucru trebuie să se reflecte în programe și în

îmbunătățirea generală a învățământului, începând cu pregătirea profesională, tehnică, științifică și cu toate celelalte, care sunt de altfel strâns legate. Nu se poate concepe un muncitor, un student, un inginer cu o pregătire bună de specialitate, dar fără o pregătire generală bună.
 Dacă aveți ceva în plus de propus la acest program vă rog să spuneți. Tovarășii care se ocupă de aceste probleme și au lucrat la material l-au tot văzut, dar poate mai aveți ceva?
Tov. Elena Ceaușescu: Trebuie să-i vedem pe cei care sunt cuprinși în producție, împreună cu organizațiile de partid, să ne ocupăm de pregătirea lor. În același timp, trebuie să găsim o formă și cu cei care nu sunt cuprinși în sfera producției, să-i cuprindem și pe aceștia pentru ridicarea generală a nivelului lor de cunoștințe.
Tov. Nicolae Ceaușescu: În general, pretențiile sunt din ce în ce mai mari. Aici, însă este vorba despre probleme de conținut.
 Poate ar fi bine într-o lună, o lună și jumătate să vedem, pe județe, cum asigurăm cuprinderea în licee, mai cu seamă a celor care sunt la școlile de meserii, dar și restul. Trebuie să ne ocupăm să concentrăm puțin unele școli.
Tov. Elena Ceaușescu: Trebuie să

Prioritate aveau programele de pregătire profesională-tehnică FOTO: Arhiva Facultății de Drept

ne ocupăm de acest lucru. Avem școli primare care nu sunt aduse, în mod unitar, la același nivel. Avem 400 de școli în care sunt amestecați, într-o încăpere, copii din mai multe clase.
Tov. Nicolae Ceaușescu: Într-o lună și jumătate să avem în vedere să rezolvăm problema aceasta a școlilor unde copiii de diferite clase învață într-o singură încăpere.
Tov. Elena Ceaușescu: Trebuie să punem ordine.
Tov. Nicolae Ceaușescu: Și pe linie de partid, pe linia consiliilor populare trebuie luate măsuri ca să intrăm până la începutul anului școlar în normal, cu organizarea corespunzătoare, din toate punctele de vedere.
 Din punct de vedere material, acordăm multe burse, inclusiv în învățământul gimnazial și profesional. Să luăm măsuri să folosim tot ce avem pentru îmbunătățirea învățământului.
 Dacă sunteți de acord, tovarășii, cu aceste lucruri?
 – Toți tovarășii sunt de acord.
 – Nu aveți altceva de spus? (Nu)
 Bine, atunci cu aceasta am terminat sedința.”
 (Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Cancelarie, dos. nr. 28/1989) Ilarion ȚIU

(Urmare din pag. 1)

În ajutorul său a intervenit și Manea Mănescu, care i-a acuzat pe americani de ipocrizie, de vreme ce aveau în țară 20 de milioane de analfabete și dădeau altora lecții privind respectarea drepturilor omului.

Schimb tovarășesc româno-bulgar

S-a încheiat vizita în România a activiștilor Partidului Comunist Bulgar, condusă de Vasil Momov, prim-adjunct al șefului Secției Politică Ideologică a CC al PCB. Membrii delegației s-au întâlnit cu omologii din CC al PCR, cu activiști ai Comitetului municipal București și Brașov al PCR, cu cadre universitare de la Academia de Partid, Ștefan Gheorghiu. La finalul vizitei, tovarășii bulgari au fost întâmpinați la sediul Comitetului Central de Ion Stoian, membru supleant al CPEx, secretar al CC al PCR.

Vrachierul „Voineasa”, lansat la apă

Muncitorii de la Șantierul Naval Mangalia au finalizat construcția vrachierului „Voineasa”. Nava, în tonaj de 25.000 tdw, a fost lansată la apă în cadrul festiv, responsabilii unității răspunzând „indicațiilor și orientărilor secretarului general al Partidului, inițiatorul grandiosului Program naval menit să înzestreze flota românească cu noi nave, mereu mai perfecționate și mai puternice”. Vrachierul „Voineasa” era a douăzecea navă lansată de Șantierul Mangalia de la înființare. Printre realizările întreprinderii se mai numărau: minieră de 55.000 și 65.000 tdw, petrolierul de 85.000 tdw și prima navă cap de serie a tipului 25.000 tdw – „Belean”.

Agricultorii, ocupați cu prașila de primăvară

La CAP Dolhești (jud. Iași), tractoriștii lucrau din greu la prășirea terenurilor cultivate. Șeful unității, ing. Ilie Tăbăcaru, a raportat că operațiunea se încheie deja pe 500 hectare mecanizabile de porumb, precum și pe 100 hectare teren arab cultivat cu floarea-soarelui. Nici cooperativii care lucrau manual nu s-au lăsat mai prejos, prășind sfecla de zahăr și ceapa din sămânță de două ori și o dată floarea-soarelui și porumbul. Când CAP-știi nu mai făceau față volumului de muncă s-a apelat și la personalul altor unități din comună. De voie, de nevoie, toată lumea trebuia să contribuie la progresul agriculturii socialiste!

JURNALUL ZILEI

Conferință privind electrotehnica, la Timișoara

La Întreprinderea „Electromotor” din Timișoara s-a desfășurat ediția a șasea a sesiunii de comunicări științifice „Eficiența în proiectare, fabricarea și exploatarea mașinilor electrice”, organizată de comitetul UTC al unității în colaborare cu Institutul Politehnic „Traian Vuia”. Sesiunea se desfășura timp de două zile, în patru secțiuni: mașini electrice, proiectare, tehnologii de execuție și SDV-uri utilizate în fabricarea mașinilor electrice, automatizare-manipulare și roboți industriali, eficiența economică în industria electrotehnică. Au participat 120 de specialiști din cercetare și producție din unitățile industriale din țară, precum și cadre didactice din învățământul superior. Tematica lucrărilor și referatelor a fost axată

pe problemele prioritare ale economiei, vizând creșterea productivității muncii, reducerea consumurilor specifice, introducerea progresului tehnic.

Festivalul filmului pionieresc de la Turda

În cadrul Decadei cultural-științifice „Potaissa '89” de la Turda s-a desfășurat, în perioada 19-21 mai, Festivalul interjudețean al filmului pionieresc, sub egida Consiliului de educație politică și cultură socialistă Turda și al Întreprinderii cinematografice din județul Cluj. Deschiderea festivă a avut loc la cinematograful „Tineretului”, după care a urmat concursul „Cine știe câștigă”, cu tema „Filmul – oglinda vie a devenirii noastre”, și o întâlnire cu actorii turdeni de film. Ulterior s-a vernisat expoziția fotografică a elevilor „Sub flamura partidului, creștem o dată cu țara”. După-amiază a avut loc vizionarea filmelor pionieresti înscrise în concurs, apoi proiecția filmelor „Maria și Mirabela în Tranzistoria”, „În fiecare zi mi-e dor de tine” și „Ulmitoarea aventură a mușchetarilor”, în prezența regizorilor lor. La Școala Generală nr. 8 a avut loc simpozionul „Calitatea și eficiența procesului de predare-învățare, criterii fundamentale pentru evaluarea activității din școală”.

Sportul militar socialist

La Constanța s-au încheiat lucrările celei de-a 33-a Conferințe a Comitetului Sportiv al Armatei Prietene. Au luat parte reprezentanți ai sportului militar din 22 țări socialiste și, în curs de dezvoltare din Europa, Asia, Africa și America Latină. Participanții au fost incluși într-un program turistic în care au vizitat unități ale armatei, precum și obiective economice și istorice ale țării.

Întâlnirea cadrelor medicale cu actorii

Comisia femeilor de la Spitalul „Dr. I. Cantacuzino” din București, în colaborare cu Clubul „Femina”, au organizat o întâlnire a personalului medico-sanitar cu oamenii de cultură ai orașului. Au răspuns invitației actorii: Matei Alexandru, Rodica-Sanda Țuțianu, Iarodara Nigrim, Alexandru Hasnaș și Geo Costiniu; artiștii plastici: Silvia Belmegea, Ana-Aura Băbeanu, Lucian Ionescu și Radu Serghiețu. Tema discuțiilor a fost: „Rolul femeii, al familiei în viața patriei”. Brigada artistică de agitație din cadrul spitalului a ținut un program de gimnastică aerobică.

Ilarion ȚIU

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

De atunci îmi scria ironic-duios „Dragă Aladin”. Lampa n-am mai ajuns s-o cumpăr, iar cea de la VII s-a pierdut de mult, de mult...
 Mircea Zăciu, Jurnal IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 441-442

După ore și după o bere (parodon, două) consumată împreună cu Bită, plecăm la București, cu un autocar enorm, pentru spectacolul „Vasa Jezevnova” de Maxim Gorki. Sunt în mângâoia elegantă profesorilor și liceei, praf de rusă Victorian, cel mai apropiat inimii mele, că era umor. La microfonul din autocar prezint, în trei momente, autorul, piesa, interpretarea de acum de la Teatrul Național. Mă acompaniază „rusnacul” armean prahovean. Timp excelent. Oprim la „Paralela 45” pentru gustări, suc și... bere. La fel se întâmplă și când ajungem la Roma.

mânești. La teatru ajungem la ora 17:50 și spectacolul începe la 18:00. Numai bine. Și ce spectacol! Epus în scenă de Ion Cojar și interpretat magistral de George Constantin (fratele Vasilei), Florina Cercel (în rolul titular), Mircea Albulescu (Căpitanul Jezevnov), Tamara Crețulescu (Natalia), Magdalena Cernat (Ludmila), Olga Delia Mateescu (Rașela), Rodica Muresan (secretara), Alexandru Hasnaș (administratorul Grotchiș), Gh. Cristescu (Melnikov), Vasile Filipescu (cântărețul) în rolul Piaterkin. Sunt în scenă și trei studenți la teatru: Roxandra Enescu, Oana Ioachim și Adrian Ciobanu. Aplauze vreo șase-șapte minute. Noi, provincialii, cu gura căscată și mesterii la bătuții din palme. Fără alte comentarii, că nu-i locul. Trec pe la Via, la Căminul ei de pe Rosetti, dar ea e plecată la... Câmpina, acasă, unde și găsec la întoarcere (23, 17). Adorm (!) fericit.
 C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție la Editura Libra

SĂ RĂDEM CU EI

Cugetări
 Unii și-ar pune diplomele și pe parbrizul mașinii.
 Dușmănia dintre doi medici este un dar oferit bacteriilor.
 Cel mai toxic metal este moneda.
 Dacă nu ești vânos și viteaz ca vâcarul american sau măcar bun țintaș ca el, de ce-i porți nădragii și-i bei rachiul?
 Să nu arăți mai mult decât ești, fiindcă va trebui să plătești diferența!

Nu se știe dacă geniul leșez este o pierdere pentru societate, dar o pagubă sigură este natalenatalul harnic. De câte ori se face câte o excepție, fiecare încearcă să fie el aceea.
 Dacă timpul ar fi aur, leșezii ar fi milionari.
 În noul apartament a fost imposibil de constatat defecțiunile existente, pentru simplul motiv că ușa de la intrare era și ea strică.
 Frica are ochii mari, inima cât puricele și picioarele iuți ca vântul.
 Urzica, nr. 768/1989

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Povestea filmărilor pentru „De ce are vulpea coadă?”

(Urmare din pag. 1)

Revenind la prospectie – eram în relații foarte apropiate cu scenograful filmului – minunata Marga Moldovan, arhitect – scenograf, care și acum îmi lipsește, ca om, atât de mult, și nu pot înțelege de ce a trebuit să plece dintre noi atât de devreme (peste un an din motive a fost și felul în care, s-a răsturnat” cinematograful chiar la începutul anilor '90) și, cum una dintre prospecții se desfășura chiar în Postul Paștelui, ne-am făcut noi socotela că poate vom cumpăra de acolo câte ceva, măcar o bucată de brânză, ca să fie de sărbători.
 Am bătuț din poartă în poartă, din gospodărie în gospodărie, atât pentru a vedea și posibilă „locatie”, cum se spune azi, dar... și pentru brânză. Case și grădini potrivite pentru filmare erau, încercăm să alegem, să le notăm, dar brânza... nul! Câte unii chiar ne-au spus: „Brânză, acum, în Post?” „Nu, pentru! Brânză, ne apărăm noi! Marga, mai pragmatică, nu uita să adauge de fiecare dată: „Am bani, îți plătesc pe loc!”. În sfârșit, după puțină gândire, un gospodăru ne-a spus să așteptăm. S-a întors, după câteva minute, cu 5-6 cubulețe minuscule de brânză, pe o farfurioară, cu o scobitoare înfiptă în ele, ca să nu leșinăm de poftă! „Dar mai mult, de cumpărat?” „Nu, nu avem atât, nu vindem!” N-am înțeles nici până azi de ce!

Dar ceva esențial am înțeles, căutând copii, localnici, care să se joace cu eroul nostru, chiar să facă un fotbal, descurți, așa cum știau ei. Le-am privit fețele, cu Cornel alături, și le-am văzut chipurile copilărești brăzdate de riduri fine, ca o pânză de păianjen pe fața unui bătrân. C. Diaconu îngheba câte un dialog cu ei: „Cei mănăcat dimineața?” „Ceai!” „Dar la prânz?” „Oul!” „Numai unul?” „Da!” „Dar seara?” „Tot ceai!”
 În ciuda peisajului minunat și al aerului curat, aici își aflau originile ridurile fine și paloarea copiilor. Cu greu s-au putut alege câteva chipuri care, fără voia lor,

să nu mărturisească o adevărată dramă... Da, un „casting” cu dificultăți inițial nebănuite!
 Echipa de producție, împreună cu Cornel, găsisese o soluție minune pentru cazare: hotelul ACR-ului din Nehoiu, pe care l-a ocupat în întregime. Jos avea un hol mare, care putea fi și sală de mese sau de discuții seara, iar pentru a economisi timpul de producție – deci și banii – s-a recurs la o soluție neobișnuită – cu acceptul conducerii de la Buftea, masa de montaj s-a mutat și ea la Nehoiu, jos în hol. Așa că montajul se făcea sub ochii întregii echipe, frumoasa Melania făcea minuni cu asistentele ei (persoane mai dedicate unui film decât montezele din Buftea nu mi-a fost dat să văd!) și totul mergea repede, pe repede înainte chiar. Ca să nu mai spun că aveam chiar și apă caldă – ce lux nesperat! Ba, uneori, chiar prea caldă, opărită, și cum instalațiile nu erau tocmai noi, actorul Geo Costiniu, tatăl copilului și „soțul” Rodicăi Mandache în film, s-a opărit! Dincolo de surferița sa, mai erau și probleme de „racord”, fiindcă nu mai putea umbla în pantaloni scurți!
 Ce mai, una peste alta, eram ca o mică-mare familie, desprinsă de București, se filma, se monta materialul adus de la Buftea și, pentru prima oară, aproape toți puteau vedea cum se încheie filmul sub ochii lor. Una din plăcerile echipelor de filmare era ca, în prospecții sau la filmări, să caute cam ce se mai găsea prin așanumitele „Magazine mixte” din sate. Mai ales scenograful găseau acolo adevărate minuni, uneori uitate de decenii, sau care, în orașe, și mai ales la București, dispărușeră. La Nehoiu era o fabrică de textile și găsiserăm niște treninguri din bumbac, subțirele, culori destul de bizare, ieftine, și aproape toată echipa își cumpărase, folosindu-le și ca trening, dar și ca pijama. Și așa, bănuțăm toți în hotelul ACR, într-un fel de uniforme care, mai ales seara, când venim obosiți, se dovedeau a fi foarte practice și comode. Cum filmarea era vară – iulie-august –, mulți dintre copiii membrilor

Marina Constantinescu a fost redactorul filmului „De ce are vulpea coadă?” FOTO: Angelo Brezoiu/AGERPRES

echipei erau în vacanță și veneau să stea și ei cu părinții, câteva zile, uneori erau folosiți și ca figurație, de dormit, dormeau inghesuții, cum puteau. În privința asta era totdeauna o solidaritate deplină, pe care am admirat-o, și cine era puțin liber și nu era obligat să fie la „cadru” era... baby-sitter!
 Copiii erau veseli, unii aveau 12-13 ani, chiar se legau mici prietenii sau chiar flirturile vârstei, mai ales că și gazda ACR-ului avea 2 fete. Seara, pe terasa hotelului, puneau muzica și dansau, iar noi ne amuzam. Într-o seară am văzut, pe un drum din apropiere, doi tineri înlănțuiți, abia distingându-se în lumina slabă care răzbătea de la terasa noastră. Privindu-i mai atent, am înțeles că, de fapt, dansau! Da, muzica se auzea și ei găsiseră o... discotecă, probabil singura disponibilă în Nehoiu în acei ani!
 O veste bună ne-a tulburat pe toți: Cornel Diaconu și cu mare parte din echipă – operatorul Florin Tolas, monteaza Melania Oproiu și alții – trebuiau să plece la Costinești fiindcă filmul realizat anterior, „Niște băieți grozavi”, câștigase un premiu Bucurie mare, dar filmările trebuiau întrerupte câteva zile... S-au întors veseli, victorioși, cu trofeul și cu un imens tort, comandat la Pătărlagele, comuna cea mai mare învecinată! Și asta era încă o victorie nesperată și tuturor ni s-a părut foarte bun – poate chiar și era! Dar peste încă două zile vine și o veste foarte proastă: echipa de producție aranjase să mănânce o masă pe zi, la o cantină din apropiere (acolo mâncau și niște fotbaliști, dar ei aveau regim special – puțin sau friptura cu salată, în timp ce noi ne delectam cu o ciorbă lungă și câte o tocăniță. Bune și alea, altceva tot nu se găsea). Ei bine, ni se transmite că numărul de zile pentru care ne fusese repartizată hrana... expirase datorită prelungirii cu plecarea câtorva la Costinești și, deci... nu mai aveam ce mânca! De mâncat, NU, dar de filmat, DA, trebuia să terminăm! (Simt nevoia unei paranteze pentru cei care nu prea știu cum erau lucrurile pe atunci: a mânca la restau-

găsisem noi în prospecție – 50 lei, asta pentru cine își mai aminteste prețurile din acele vremi!)
 Și atunci a început o nouă aventură: bazându-mă nu numai pe spiritul descurcării al unei șefe de producție, dar și pe minunata ei ochi, mari și albaștri – am plecat, cu un șofer și cu Dorothea, să căutăm, la întâmplare, aproape în neant, de parcă mergeam la vânătoare de bizoni în alte epoci... Într-o gospodărie ni s-a oferit o oaie, ba chiar s-o și gătesc, dar dacă obținem și le aduceam noi... rație de ulei de la Județ. Nu, nu era o soluție. În alte locuri nu ni s-a oferit nimic, fiindcă spunea că n-au. În fine, cineva avea brânză și ne trimitea undeva, unde se făcea și pâine. Bingo! Am văzut o roată mare de brânză pe care omul, cu pricepere, dar și cu migală, a tăiat-o, cu o sfoară, în câte bucăți i-am cerut noi; adică circa 20-25 de porții. Am luat și pâinea, bună, proaspătă, caldă chiar, am făcut pachetele și am plecat la locul de filmare cu... micul dejun. Catering, s-ar spune azi, nu?
 Le-am împărțit cu satisfacția datoriei împlinite și a unei victorii greu câștigată. Dar, deziluzie: când le-am spus oamenilor că acest mic dejun costa 11 lei, toți au fost dezamăgiți, deși erau flămânzi. Aveau și dreptate: pâine, diurna este de 16 lei sau 18 lei, și asta costă 11 lei, a fost repropus! Pe atunci, „măncarea la cadru” și-o plătea fiecare, din buzunar – era o adevărată tehnică să-ți pregătești din toamnă diverse lucruri pentru lungile deplasări, și multe doamne care lucrau în Buftea puteau concura la titlu de inventator, își luaseră și masteratul, și doctoratul în astfel de soluții, iar cutiile de film erau suporturi minunate pentru copt vinete sau pentru gătit! Cam așa s-a terminat aventura acelei zile. A doua zi, mai sprijinită și de niște telefoane de la București, am luat drumul Buzăului, al Județului, unde ni s-au mai repartizat, cu pile, câteva rații pentru 3-4 zile, la modesta cantină care ne mai ospătase, ca să putem termina filmările...
 Marina CONSTANTINESCU

Autocenzura, mai a dracului decât cenzura

(Urmare din pag. 1)

Activistul CC: Da, mă, îți spun în interesul tău, nu-ți fac bine, astea sunt murdării, urățesc lumea...

Cristache: De unde credeți că luăm întâmplările, nu din scrisorile oamenilor muncii? Și despre mizerii nu trebuie scris? Aștia nu există?

Activistul CC: Da, mă, dar un ins dușmănos înțelege că poporul e la fel ca nenorociiții aia din articolele voastre. Vrei să critici? Critică, mă, frizerii, coafezele, p-ăia de la ghișee, apozariții, portarii de spital spărați... Lăsați, mă, anchetele, că nu anchetați voi în țara asta...

A avut gura aurită. Termenul de anchetă (de presă) avea să fie interzis, presa nu era organ de anchetă, „ce, anchetează ea membrii de partid, organele locale, procurorii?” La fel ca și alte cuvinte, Dumnezeu (înlocuit, de regulă, cu destin, soartă), biserică (monument), moarte (deces), sex (fără înlocuitor). După cum oamenii muncii, atunci când se adresa vreuui ziar, nu mai „reclamau”, ci sesizau, propuneau. Nu poți să reclami partidul.

În nomenclatorul de meserii al României, jurnaliștii erau lucrători în presă, prestatori de ilustrate cu succese și realizări pentru imensa gazetă de perete care era presa.

Secția de presă nu spunea întotdeauna explicit ce merge și ce nu. Îți arunca întrebări de genul: „Voi credeți că atitudinea ăștia (persoanaj din articol) caracterizează Româ-

nia azi?” Sau: „Asta e o problemă serioasă astăzi când țara are lucruri mult mai importante de rezolvat? Voi credeți că în spanacul ăsta stă agricultura noastră, lăsați, măi frate, organele locale de partid să ancheteze lucrurile”. Paranteză: spanacul de mai sus era reclamația inginerului zootehnist din Berevoești – Argeș, pus pe liber de președintele CAP-ului, care îl reclamase la partid că îi mor animalele de foame, pentru că omul lipsea de la învățământul politic.

Dacă tu, lucrător în presă, te ocupai cu prostii din astea, cum puteai să le comunici convingător cititorilor marile adevăruri ale timpurilor pe care le trăiai? Țara avea probleme fundamentale, pe măsura realizărilor, și noi veneam cu idioteții. Fundamentele erau cuvântările kilometrice ale lui Ceaușescu. Autocenzura de la Secția de presă „te ajută” să cauți experiențe mobilizatoare, să „cerceți resorturile” care-i făceau pe unii eroi ai muncii socialiste, să „descoperi modelele” în stare să debiteze citate din broșurile de partid.

Un articol despre căminul-spital de la Sebeș (jud. Alba), unde-și duceau zilele ultimii mari mutilați de război, paraplegici, bolnavi fără vreo șansă de vindecare, nu mai era un spanac. Era un atac la societatea socialistă multilateral dezvoltată, o înconștiență față de eforturile partidului, ale secretarului general patron. Cei internați, aproape patruzeci de oameni, grav răniți în timpul

„Cenzura” funcționa în câteva dintre birourile Casei Presei Libere de astăzi FOTO: Armand Rosenthal/AGERPRES

ultimului război, trăiau o tragedie. Luptaseră pentru România și mureau încet într-un azil cu mâncare de 17 lei pe zi. Pensiile le lua azilul pentru a se acoperi suma întreținerii lunare. Statul le dădea o pijama la doi ani, o cămașă și o pereche de pantaloni la trei ani, o pereche de papuci la patru ani, un pachet de țigări la trei zile. Ancheta din Flacăra a fost măcelărită, scoate și aia, tai-o pe aialtă, încât articolul devenise un imn al paraplegicilor, care, grație eforturilor partidului, umanismului societății, trăiesc bine spre excepțional, ca să-i poată mulțumi tovarășului Ceaușescu pentru grija și omenia sa. Retragerea articolului ar fi fost considerat ca un gest de frondă față de observațiile îndreptățite al „autocenzurului”.

Indignarea activiștilor CC puteau viză și subiecte firești în orice țară și în alt timp, dar jignitoare pentru poporul român, cum a fost soarta unui serial despre „bunele maniere”, simple articole de utilitate practică. Propunerea era „burgheză”, jurnalistă „nebuni”, fiindcă ofensează oamenii muncii. „Ați înnebunit, nu știți poporul cum să se poarte?... Învățați voi pe oamenii care au moștenit bunul-simț dintotdeauna al țaranului nostru? Îi învățați voi pe muncitori să-și educe copiii când ei știu să construiască o țară?”.

Secția de presă a CC devenise conștientă trează a „lucrătorilor în presă”.

Răzvon BĂRBULESCU

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

BRUCAN REGRETA CĂ NU SE COMENTEAZĂ DESPRE EL LA EUROPA LIBERĂ

1. În discuțiile purtate la domiciliu, în ziua de 18 mai a.c., soții Brucan au comentat știrile difuzate de posturile de radio Europa Liberă și Vocea Americii referitoare la Mănescu Corneliu și Cornea Doina.

2. În context, Brucan Alexandra i-a reproșat soțului său că își face reclamă în calitate de disident. Brucan Silviu i-a replicat acesteia că nu are dreptate, deoarece „este vorba despre o luptă politică care trebuie susținută, tens în care trebuie folosite toate mijloacele pentru a reuși. Dacă izbutești și taci din gură, atunci lupta nu are rost”.

Document din volumul: Dosarul Brucan, Documente ale Direcției a III-a Conspiraționaj a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iași, Editura Polirom, 2008, p. 645-646

el și familia sa nu se fac comentarii, întrebându-se, „ei știu sau nu că am fost mutat”.

3. Nicolae Mircea (...) În discuțiile (...) parte din conținutul de (...) nu a fost de acord (...) le are de executat, nu poate să-i aprobe această cerere. Concomitent i-a atras atenția că este timpul să se angajeze cu mai multă hotărâre în rezolvarea sarcinilor profesionale.

Document din volumul: Dosarul Brucan, Documente ale Direcției a III-a Conspiraționaj a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iași, Editura Polirom, 2008, p. 645-646

KAROLY GROSZ, „CONFUZ ȘI CONTRADICTORIU”

Nota Ambasadei României la Budapesta către Ministerul Afacerilor Externe

19 mai 1989, ora 17:00

Tovarășului Constantin Oancea La 18 mai a.c., secretarul general al PMSU, Karoly Grosz, a primit delegațiile consilierilor politice superioare ale armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care au luat parte la o consfățuire organizată în Capitala ungară. Cu această ocazie, Karoly Grosz a ținut o cuvântare în care a făcut cunoscută poziția actuală a PMSU față de evoluția situației interne din Ungaria și preocupările acestei țări pentru modernizarea Tratatului de la Varșovia. Referindu-se la situația internă din Ungaria, secretarul general al PMSU a subliniat că partidul, vrea să rezolve problemele socialismului nu pe cai administrative, ci pe cai democratice, în cadrul unui sistem politic multipartit.

A recunoscut că în Ungaria se înregistrează o largă nemulțumire în legătură cu greșelile trecutului, dar că există și unii care „nu vor să scape doar de acestea, dar încearcă să neghe în ansamblu rezultatele obținute”.

Grosz Karoly a subliniat că PMSU se pronunță împotriva „depolitizării forțelor armate” și că acestea, în conformitate, cu spiritul Constituției, trebuie să aprobe orânduirea socialistă. În același timp, secretarul general a afirmat că, „în condițiile sistemului cu mai multe partide, nu se va putea interzice prezența acestora în cadrul

armatei”. Secretarul general al PMSU a informat participanții la consfățuire că, recent, Biroul Politic al CC a luat hotărârea ca Ungaria să treacă la prezentarea unor propuneri pentru modernizarea Tratatului de la Varșovia, propuneri care urmează să fie făcute la ședința de la București din luna iulie a.c. a consilierilor politice ale armatelor Tratatului. Partea ungară consideră că nu este nevoie de o schimbare a funcțiilor de bază ale Tratatului stabilite în 1955, dar că în viitor, trebuie întărită semnificația politică a acestuia, iar activitatea și documentele organizației să reflecte mai exact, „noile preocupări politice și să facă posibilă exprimarea intereselor naționale proprii și a suveranității statelor participante”. În același spirit, partea ungară se pronunță pentru accelerarea procesului de dezarmare și pentru creșterea responsabilității politice a Tratatului de la Varșovia, în domeniul drepturilor omului, inclusiv minorităților naționale, în care scop a propus înființarea unui comitet special. Partea ungară se pronunță, de asemenea, pentru întărirea democratismului în organisme politice și militare ale Tratatului de la Varșovia, inclusiv prin sistemul rotației în funcțiile de conducere ale organizației.

Document din volumul: 1989 - Principii domnului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Relegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 61-63

ARTICOLUL ZILEI

Sănătatea animalelor, sănătatea oamenilor

„Sănătatea animalelor este în județul nostru o preocupare de prim ordin”, începe direct și la obiect Dan Marinescu, inspector-șef al Inspectoratului sanitar-veterinar Iași. „Amintindu-ne de cuvintele lui Pasteur – apărând sănătatea animalelor, apărăm în bătaie mai lungă sănătatea omului – rezulta și importanța activității din rețeaua sanitar-veterinară și laboratoarele de specialitate ale inspectoratului, unde medicii veterinari, chimiștii și biologii stabilesc diagnosticul, fac recomandările necesare, iar la nevoie intervin direct pentru rezolvarea unor situații deosebite. Sunt în județul Iași deja șapte stații de producere a Lactosilului, la AEI Uricani, Holboca, Târgu-Frumos, la AEI Uricani, vitaminele ce provin din import s-au înlocuit cu un aliment care se administrează în hrana păsărilor, care a dus la creșterea producției”.

Desigur, suportul afirmațiilor reprezentantului Inspectoratului sanitar-veterinar Iași îl vom găsi în teren, acolo unde munca deloc ușoară a crescătorilor de animale se desfășoară zi de zi, în orice anotimp. Rodelele acestora firește că nu se lasă așteptate. De pildă, Stațiunea de cercetare și producție pentru creșterea bovinelor Dancu a fost distinsă, în 1987, cu titlul de Erou al Noii Revoluții Agrare, pentru o producție medie de lapte de 5.806 l pe cap de vacă furajată, situându-se pe locul trei în țară.

Prin cele două programe de cercetare prioritară pe care le desfășoară – ameliorarea taurinelor și perfecționarea tehnologiilor de creștere și exploatare a bovinelor – Stațiunea Dancu vine în sprijinul unităților de producție. Acest sprijin se materializează, ne spune directorul stațiunii, doctor Radu Nicoric, prin livrarea taurășilor și femelelor de prăsilă unităților zootehnice din județul Iași și din alte județe, contribuind astfel și la realizarea progresului genetic.

Sub îndrumarea directă a SCPCB

Balotești, la Dancu s-a testat și elaborat o nouă tehnologie pentru perioada puerperală la vacă, fapt care a contribuit la creșterea procentului de vaci însămănțate, la scăderea procentului de retenții placentare, precum și la creșterea fecundității la prima însămănțare artificială și reducerea intervalului față-reconceptie sub o sută de zile. Tot cu ajutorul colectivului din Balotești, mai precis al sectorului de reproducție condus de doctorul Nicolae Ilina, la Dancu s-a experimentat transferul de embrioni, prin care s-au obținut primii viței.

În stațiunea Dancu s-au introdus și perfecționat noi tehnologii care influențează favorabil completarea bazei furajere și procesul preparării și conservării plantelor. În acest sens, preparatele biologice obținute pe bază de bacterii acido-lactice de tip „Lactosil” sunt folosite ca adaos la însilozarea plantelor, cât și ca adaos în hrana pentru combaterea tulburărilor digestive, frecvent la tineretul taurin.

La Iași s-a montat prima stație de producere a rețanului, un reconstituent de lapte, produs lăpoproteic, care, adăugat în laptele smântânit, reconstituie un lapte de bună calitate pentru înfărcarea vițelor, realizându-se sporuri în greutate similare matorilor hrăniți integral cu lapte. Laptele economisit prin acest procedeu se adaugă cantităților destinate consumului populației. Ca efect al preocupărilor de economisire a energiei electrice și de creare a condițiilor de microclimat cât mai corespunzător a apărut și noul sistem de adaopost cu ventilație naturală, destinat categoriei 10 zile – 3 luni. Prin condițiile create s-au redus noxele și curenții de aer sub limitele admise. Rezultatul experimentelor este edificator. Se reduce morbiditatea cu 75%, consumul de medicamente cu 85%, iar sporul mediu zilnic este mai mare cu 10%.

Victor RĂDULESCU Flacăra, nr. 20/1989

DIN PRESA EXILULUI

Ultimul argument diplomatic al „umanismului socialist”: bătaia

Gérard Depres, președintele Partidului Social-Creștin belgian, partid de guvernământ de 40 de ani, și președintele Camerei de reprezentanți, a convocat vineri, 12 mai, la biroul său pe ambasadorul RSR la Bruxelles, Gheorghe Ciucu, cerându-i o viză de intrare în România pentru a o vizita pe Doina Cornea la domiciliul ei de la Cluj.

Iată ce declara Gérard Depres sâmbătă, 13 mai, ziaristului Radu Portocală:

„Demersul e simplu. I-am convocat ieri pe ambasadorul României, cerându-i o viză având intenția să mă duc în România, în special la Cluj, la sfârșitul acestei săptămâni, pentru a o vedea pe Doina Cornea sau, în orice caz, pentru a face tot posibilul să obțin știri despre ea și soarta ei actuală. Ambasada romană mi-a făcut o propunere alternativă, spunându-mi că sunt dornic să mă invite în România, cu condiția de a accepta să am contacte cu autoritățile oficiale. În principiu nu refuz această propunere, dar vreau, înainte de a pleca, să am asigurarea că voi putea merge acolo unde vreau pe teritoriul României, că pot întâlni pe cine vreau și, în orice caz, că o voi putea vizita pe Doina Cornea la domiciliul ei de la Cluj. N-am primit nici un răspuns și nici un fel de asigurări.”

„Dacă așa fi fost un simplu cetățean român sau belgian, astăzi n-aș mai fi fost aici”, a spus Gérard Depres.

Mesajul bătașilor de pe strada Doinei Cornea, Alba Iulia, pare simplu, ca o măicuță: poți fi orice, ambasador al Angliei sau președinte de partid, dizgrația Securității are aceeași măsură: pumnii; opoziția internă e și ea avertizată: daae unor diplomați străini li se poate întimpla...

Nici un opozant al regimului n-ar fi putut demonstra mai elocvent natura primitivă și brutală a regimului Ceaușescu, domnia băteie ca argument politic decât au făcut-o cei 13 securiști.

Guvernul belgian a reacționat cu fermitate: l-a rechemat pe ambasadorul său la București, Jan Koninckx, pentru consultări, iar ministrul de Externe Leo Tindemans l-a convocat pe George Ciucu.

Socat, pe bună dreptate, Gérard Depres dorește organizarea unei acțiuni concertate de condamnare a regimului Ceaușescu, care pare să fi decis să răspundă conțondent oricăru „amestec în afacerile interne”.

Arhiva Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, Fond Dan Culcer Lupu, nr. 122/1989

RADIOGRAFIILE CULINARE

Vrei carne? Dai ciorapi!

Eram ca o fiară. Furioasă cumplit și hotărâtă să fac rost de ceva carne. Aveam o poftă nebună de o ciorbă de perișoare, iar când le-am spus copiiiilor n-am mai avut liniște. Așa că era musai să fac rost de ceva carne. Am pus mâna pe telefon și am început tatonările. După cinci telefoane, norocul începea să-mi dea târcoale. Se părea că o vecină de-a cumnatei unei prietene tăiese un vițel, dintre cei ascunși cu grijă. Acum trebuia să vândă carnea și căuta clienți siguri, care cumpărau cel puțin trei kilograme. Toată carnea trebuia adusă într-un singur transport și dată imediat. Deci, doritorii trebuiau să fie pe fază, fără zgomet și fără vânzoleală. Așa că se stabilise un plan de bătaie. Conform listelor care cuprindeau numele mic al cumpărătorului, cantitatea și valoarea, carnea a fost împărțită pe pachete cântărite din timp. Listele au fost împărțite după zonele de cerințe și marfa la fel. Eu stabilisem că vreau trei kilograme de pulpă și, cât vine la cântar, toată carnea de la gât. Făcusem socoteala că la 50 de lei kilogramul, ași fi dat pe toată cantitatea ceva nasol! O bucuraoasă nevoie mare, așteptam telefonul minune, care avea să mă chema să-mi preiau marfa.

Și stau, și stau, și... M-am umplut de nervii într-un târziu, primesc un telefon de la prietenă. Aceasta, cu o voce cât se poate de stănenită, îmi spune că s-a întâmplat ceva nasol! O întreb ce, cu gândul că s-a dus la naiba ciorba mea de perișoare. Prietena îmi spune că vecina cumnatei ar dori în schimb banilor să-i fac rost, pentru soacră-sa, de ciorapi de bumbac. Soacra ei avea război de țesut și făcea, normal

că pe ascuns, preșuri. Preșuri pe care eu le știam foarte bine. Erau foarte frumoase, lucrate cu talent și bine bătute în țesătură. O să mă întrebai ce legătură aveau ciorapii cu țesutul la război? Aveau! Ciorapii despre care vorbesc erau din bumbac natural, lucrați dintr-un fir gros, bine tors și, nimeriți pe mâini pricepute, se puteau desira astfel încât se obțineau fire lungi din bumbac numai bune de făcut ițe. Acești minunați ciorapi costau 12,00 lei perechea și se găseau numai la relații, „pe sub teighea”. Adică, pasai vânzătoarei sacoașă, în care se aflau banii pentru ciorapi plus spața și în timp ce te holbai aiurea pe rafturile de alături, îți se strecura sacoașă cu atâtea perechi de ciorapi pentru câți bani ai plasat. Îi înșfăcai și-ți făceaui treaba.

Doamnel! Iar trebuia să dau telefoane! Întreb mai întâi câte perechi vreau persoana și-mi spune că de toți banii pe care aveam să-i dau. Adică ciorapii contra carne! Fac repede socoteala și spun că nu pot să-i dau 20 de perechi virgulă 8 perioadă trei! La care ea îmi spune că sunt de ajuns 20 de perechi! E, uite cum fac eu economie, dacă-mi pun în mișcare aproape toate relațiile de pe la magazinele de confecții! Bine, îi zic și cum rămâne cu carnea? A adus-o? Și dacă a adus-o, unde o ține? Nu vreau să o primesc stricată! Prietena mea îmi garantează că o va ține ea la congelator, până a doua zi, când aveam să-i iaduc ciorapii. Doamnel! Aveam și termen!

Cu o disperare imensă, am închis. Încep să sun, pe rând, la toate persoanele cărora-mi puteau face rost, sau care puteau să-mi dea o relație, pentru a obține blestemații de ciorapi.

Într-un târziu, când deja mi se instalase deznădejdea în suflet și oboseala se făcea simțită, mă sună vecina de pe palier, într-o pauză în care căutam un număr de telefon. Mă destăinuiesc și ei. „Ia, vino până la mine!”, îmi zice ea. Și mă duc.

Vecina mă întâmpină la ușă, mă invită în bucătărie și-mi arată o fată de vreo 20 de ani. „E nepoata mea! Lucrează la «Confecția» de viza-ți și-ți poate da ea ciorapi. Câte perechi vrei?” Îmi venea să leșin! Nici nu mă așteptam la așa ceva. I-am spus că vreo 20 de perechi și am ieșit imediat, pentru a-mi întoarce cu 240 de lei și două borcane de dulceată de vișine. Ochii fetei scăpărară de mulțumire și în timp ce vecina se făsolea cum că nu era cazul, eu i-am îndesat fetei borcanele în plasă. Am stabilit ca a doua zi, seara la ora opt, când se închidea magazinul, să o aștept pe fată, ca să-mi dea pachetul. Nici n-am îndrăznit să le spun copiilor ce luptă du-sesem și că nici nu aveam convingerea că totul se aranjase. Doar mai aveam de parcurs o jumătate de drum până la final. Noaptea am visat numai bazononii.

A doua zi am fost teribil de tensionată și mi-am făcut tot felul de scenarii, care mai de care mai catastrofale. Pe seară, tensiunea era mare. M-am dus la magazin, la ora stabilită, împreună cu fiul meu cel mare și am așteptat până a ieșit fata, care mi-a pasat plasa cu ciorapi și mi-a zis să-o las la mătuși-sa că trecea mâine.

Strângând bine în pumn mâneretele plasei, am plecat degrabă cu băiatul, luând direcția către prietena mea. Ea locuia la etajul unu al unui bloc din apropiere și, când noi ne îndrep-

tam cu toată încrederea către intrare, o zăresc la geamul bucătăriei, făcându-mi semn să nu mă apropiu. Am crezut că mor! Nu știam ce s-a întâmplat și mă gândeam la bazononiile pe care le visasem. Îi spun băiatului și el mă încurajează zicându-mi că poate mai are un client, ceva care s-o împiedice să ne primească. „Să ne mai plimbăm puțin!”, mă îndeamnă el. Șl... ne mai plimbăm! În gând, încep prin a face urări, de... și de..., la toate neamurile, tuturor celor care-mi veneau în minte, din conducerea cea mai mare a țării, pentru a-mă răcori.

După aproape zece ture de ale, când se lăsase bine întunericul, la fereastra bucătăriei, acum luminată, prietena mea ne făcu semn să venim. Cu inima câtă purice, am urcat scările care păreau prea multe și am ajuns să pun pe masa ei cele 20 de perechi de ciorapi care miroseau a toale stătute, neaerisite. Prietena i-a luat. Dintr-un sertar al congelatorului a scos două pachete mari de carne și-mi zice: „Uite, i-ți pus mai multă carne aici, la aia de la gât! Și iți mulțumește mult! A zis soacră-sa că dacă-i trimiți ciorapi și ghețe, i-ți face preșuri fără bani. Și scuză-mă că te-am ținut pe afară, dar venise și milițianul ala de la trei să ia și el niște carne. S-a luat cu prostul ăsta al meu la o țuică. Nu am vrut să vadă că mai dau și la altcineva! E mai bine așa!” În concluzie, erau sigure că voi face rost de ciorapi, din moment ce adăugase ceva la pachet! Am pus carnea în sacoașă și am ieșit mulțumind. Fiul meu nu a avut nici o replică. Mai bine! Cine știe ce impresie și-ar fi făcut despre mine dacă mă stărnea!

Veronica BECTAȘ

